

Actietendens- en werkgeheugentraining bij cocaïneafhankelijke patiënten.

Gepubliceerd: 23-04-2008 Laatste bijgewerkt: 07-05-2024

Verkleinen van de aandachtsbias voor cocaïne gerelateerde stimuli en automatische actietendensen in cocaïneverslaafden door middel van CATT of WMT en hiermee het doen afnemen van de zucht naar cocaïne. Verder onderzoeken we of terugval afneemt na...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON32258

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

AT- en WM-training bij cocaïneafhankelijke patiënten

Aandoening

- Overige aandoening

Synoniemen aandoening

cocaine afhankelijkheid, cocaine verslaving

Aandoening

cocaine afhankelijkheid

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universiteit Maastricht

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: cocaine, cognitieve gedragstherapie, training van automatische actietendensen, werkgeheugentraining

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Reactietijden op een aantal testjes die automatische processen meten op cocaïnegelateerde stimuli: de Cocaïne Actie Tendens Test, de Cocaïne Stimulus Response Compatibility Test, de Single Target - Implicit Association Task voor Cocaïne en de Cocaïne Stroop Task. De scores van de Self-Ordered Pointing Task (werkgeheugen) en scores op verschillende vragenlijsten Voor zucht naar cocaïne worden vragenlijsten gebruikt, en de terugval ratio zal berekend worden aan de hand van zelfrapportage en mogelijke informatie van de betrokken klinici.

Secundaire uitkomstmaten

Scores op de verschillende testjes gedurende de training.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Deze studie vergelijkt het effect van twee recent ontwikkelde neurocognitieve trainingsmethodes die beide gericht zijn op het beïnvloeden van de informatieverwerking bij cocaïne afhankelijke patiënten. De eerste interventie interfereert direct met automatische actie-tendensen om cocaïne te benaderen. Deze Cocaïne Actie Tendens Training (CATT) is erop gericht de automatische neiging om cocaïne te benaderen te verminderen en zo de zucht naar cocaïne te verminderen en de abstinentie te bevorderen. De tweede interventie heeft tot doel de capaciteit om impulsen te controleren te vergroten door een werkgeheugen training. Werkgeheugentraining (WMT) is succesvol toegepast bij patiënten met Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD). Recent is gevonden dat werkgeheugen de invloed van automatische impulsen om alcohol en drugs te nemen modereert. Een succesvolle training van het werkgeheugen zou

daarom de controle over dergelijke impulsen kunnen verbeteren.

Doel van het onderzoek

Verkleinen van de aandachtsbias voor cocaïne gerelateerde stimuli en automatische actietendensen in cocaïneverslaafden door middel van CATT of WMT en hiermee het doen afnemen van de zucht naar cocaïne. Verder onderzoeken we of terugval afneemt na training. Lange termijn doel is het effect van CATT en WMT tijdens de reguliere behandeling te onderzoeken om te beoordelen of het een zinvolle aanvulling is op de behandeling van cocaïneafhankelijke patiënten.

Onderzoeksopzet

Een 2 x 2 design. Er worden twee versies van twee interventies gecombineerd: iedereen krijgt ofwel een werkzame versie van de CATT ofwel een *placebo* controleversie van de CATT en hetzelfde geldt voor de WM-training. Een groep krijgt dus twee trainingen waarvan we effect verwachten, twee groepen krijgen een training waarvan we effect verwachten en een placebo training en een groep krijgt twee placebo trainingen. Iedereen doet mee in zes sessies, een voormeting, vier trainingssessies en een nameting. Tot zes weken na deelname wordt bijgehouden of een proefpersoon nog abstinente is, of teruggevallen is in cocaïnegebruik.

Onderzoeksproduct en/of interventie

Deelnemers doen vier maal mee aan twee verschillende trainingen, de CATT en de WMT, die in beide gevallen echt kan zijn of placebo. De CATT is een computertaak waarin cocaïnegerelateerde en neutrale stimuli worden aangeboden. Instructie bij deze joysticktaak is om zo snel mogelijk plaatjes weg te duwen of naar zich toe te trekken op basis van het formaat (>landscape> of >portrait>). De actietendensen van proefpersonen worden in de trainingssessies beïnvloed door ervoor te zorgen dat de proefpersoon cocaïneplaatjes consequent wegduwen (omdat ze in het format komen dat weggeduwd wordt). In de placebo-conditie komen de cocaïneplaatjes en de controleplaatjes even vaak in het format dat getrokken wordt als in het format dat weggeduwd wordt. Hiervan wordt op basis van eerder onderzoek geen effect verwacht. De WMT is een visuo-spatiale werkgeheugentraining in individueel oplopende moeilijkheidsgraad. Van de gelijksoortige controletaak wordt op basis van eerder onderzoek geen effect verwacht omdat de controletaak op een heel laag niveau zonder training- of leereffect uitgevoerd wordt.

Inschatting van belasting en risico

Er is geen noemenswaardig risico aan participatie in de studie verbonden. Het enige denkbare negatieve effect dat we kunnen voorzien is dat de training, waarin cocaïnegerelateerde stimuli getoond worden de zucht naar cocaïne tijdens de training zou kunnen vergroten. Voor een dergelijk effect is echter geen bewijs uit de wetenschappelijke literatuur en in eerdere studies van onszelf

met andere middelen (alcohol, heroïne) is dit ook niet gevonden.

Contactpersonen

Publiek

Universiteit Maastricht

PO Box 616
6200 MD Maastricht
Nederland

Wetenschappelijk

Universiteit Maastricht

PO Box 616
6200 MD Maastricht
Nederland

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

cocaine afhankelijkheid als primaire klacht op het gebied van afhankelijkheid van middelen.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

- andere psychiatrische stoornis die urgent behandeling vereist
- anti-craving medicatie (Naltrexon of Campral)
- beperkte verstandelijke vermogens
- onvoldoende beheersing van het Nederlands om vragenlijsten te kunnen invullen

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Interventie onderzoek
Onderzoeksmodel:	Parallel
Toewijzing:	Gerandomiseerd
Blinding:	Enkelblind
Controle:	Geneesmiddel
Doel:	Behandeling / therapie

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestopt
(Verwachte) startdatum:	09-06-2008
Aantal proefpersonen:	60
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	23-04-2008
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC academisch ziekenhuis Maastricht/Universiteit Maastricht, METC azM/UM (Maastricht)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL22002.068.08